

В Анатолія Костецького є низка поезій, які налаштовують дитину замислитись про все, що її оточує: природу, довкілля, стосунки між людьми. Події, стани, настрої автор зображує, дивлячись на все, що відбувається, через призму дитячого світосприйняття: на прихід весни, яка приносить дива: «То серед двору із-за снігу раптово визирне трава, то раптом лагідні веснянки засіють щоки та носи чи розщебечуться ще зранку птахи на сотні голосів!...», і навіть «Славко – дражнила й задирака! – Наталці проліски приніс!...»; на те, що все йде не так, як слід, якщо образиш маму, і тому дитина вирішує: «Піду пробачення попрошу – хай знову стане все хорошим»; на те, як взимку дитячі руки зігрівають рукавички, які «теплі тому, що наші ласкаві бабусі і мами влітають тепло своїх рук між нитками» [2, с. 290]. Щоб допомогти дитині зрозуміти те, що в житті щастя і біль часто йдуть поруч, поет згадує сонячного зайчика – поетичне втілення світла та доброї усмішки: «Вдень у піжмурки по лісу гра з кульбабами, заплітає в тепле листя літо бабине. А під вечір між кущами плаче, стомлений, бо живе один, без мами, зайчик сонячний» [2, с. 291].

Виховання толерантності дітей дошкільного віку відбувається в тісному взаємозв'язку з її емоційним розвитком. Художня література сприяє виникненню в дитини саме емоційного ставлення до дійсності, яка описується в ній. Звичайно, шлях до толерантності в кожній людині суто індивідуальний. Але жодний морально-ціннісний орієнтир не є вродженим, його потрібно прищеплювати дитині. І доречно тут може послужитися художнє слово української дитячої літератури.

Використана література:

1. Бондаренко Н. Особливості формування духовних цінностей у старших дошкільників засобами регіональної культурно-історичної спадщини / Н. Бондаренко // Дошкільна освіта. – 2010. – № 1(27). – С. 75–82.
2. Монке О. С. Українська література для дітей дошкільного віку / О. С. Монке. – Одеса, 2010. – 349 с.
3. Корчак Я. Избранные педагогические произведения / Я. Корчак. – Москва : Педагогика, 1979. – 474 с.
4. Сухомлинский В. А. Духовный мир школьника / В. А. Сухомлинский. – Москва, 1961. – 223 с.

References:

1. Bondarenko N. Osoblyvosti formuvannia dukhovnykh tsinnostei u starshykh doshkilnykiv zasobamy rehionalnoi kulturno-istorychnoi spadshchyny / N. Bondarenko // Doshkilna osvita. – 2010. – № 1(27). – S. 75-82.
2. Monke O. S. Ukrainiska literatura dlia ditei doshkilnoho viku / O. S. Monke. – Odesa, 2010. – 349 s.
3. Korchak Ya. Izbrannyie pedagogicheskie proizvedeniya / Yanush Korchak. – Moscow : Pedagogika, 1979. – 474 s.
4. Suhomlinskiy V. A. Duhovnyi mir shkolnika. / V. A. Suhomlinskiy. – Moscow, 1961. – 223 s.

Деленко В. Б. Украинская детская литература как источник воспитания толерантности у детей дошкольного возраста

Статья посвящена актуальному аспекту общей проблемы воспитания детей дошкольного возраста. Акцентировано, что толерантность непосредственно связана с нравственным становлением личности. Предоставлена характеристика творчества украинских классиков в контексте воспитания толерантности детей дошкольного возраста. Проанализирован воспитательный потенциал сказок, коротких рассказов, поэзии. Обоснована необходимость использования тематического богатства украинской детской литературы для воспитания толерантной личности.

Ключевые слова: воспитание, толерантность, духовность, нравственные ценности, дошкольный возраст, украинская детская литература.

Delenko V. B. Ukrainian children's literature as a source of enhancing preschool children's tolerance

The article is devoted to the topical aspect of the general problem of upbringing children of preschool age. It is emphasized that tolerance is directly related to the moral development of an individual. A characteristic of Ukrainian classics' creativity is given in the context of enhancing the tolerance of preschool children. The educational potential of fairy tales, short stories, and poetry is analyzed. The necessity of using the thematic wealth of Ukrainian children's literature for the education of a tolerant person is substantiated.

Key words: education, tolerance, spirituality, moral values, preschool age, Ukrainian children's literature.

УДК 372.881.1

Дімітрова-Бурлаєнко С. Д.

ШЛЯХИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ДО ВИЯВЛЕННЯ КРЕАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК НЕОБХІДНОЇ СКЛАДОВОЇ ЧАСТИНИ МАЙБУТНЬОЇ ІНЖЕНЕРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті аналізується процес формування креативної компетентності в студентів технічних спеціальностей. Розглядаються позиції сучасних науковців щодо визначення чинників, що сприяють прояву креативності в процесі діяльності. Визначаються педагогічні умови, що впливають на підготовку студентів технічних університетів до виявлення креативної компетентності, а саме: створення креативного освітнього середовища, що стимулює творчу ді-

яльність студентів; розвиток креативного потенціалу особистості шляхом включення студентів до різних форм навчальної, науково-дослідницької діяльності. Пропонуються методи і прийоми впровадження визначених педагогічних умов у навчальний процес вищого технічного закладу освіти. Наводяться приклади освітніх технологій, спрямованих на формування креативної компетентності майбутніх інженерів.

Ключові слова: креативність, креативна компетентність, студенти технічних спеціальностей, інженерна діяльність, підготовка до виявлення креативної компетентності.

Соціально-економічні трансформації сучасного суспільства висувають якісно нові вимоги до професійної підготовки майбутнього інженера. Перед вітчизняними закладами вищої освіти стає завдання не тільки передати конкретні знання студентам, а й сформувати особистість, орієнтовану на інноваційну діяльність, здатну самостійно висувати і вирішувати різні задачі в нестандартних ситуаціях. У зв'язку із цим зростає роль самоосвіти, самореалізації особистості, особливого значення набуває процес розвитку креативності як одного із чинників успішної реалізації професійної діяльності будь-якого спеціаліста.

Провідне місце в професіограмі сучасного фахівця належить креативності, неординарності, творчості, вмінню створювати нове, застосовувати знання, що були отримані, для вирішення нових завдань, тим самим збагачуючи свій життєвий досвід, і детерміновано соціальним замовленням ринку праці і науки. На думку сучасних науковців, заклад вищої освіти повинен орієнтуватися не на підготовку дипломованих випускників, а на «виробництво» креативних фахівців: енергійних, активних, працьовитих і цілеспрямованих, здатних перетворити реальну дійсність [5, с. 140]. Саме тому стратегічним напрямком реформ у вітчизняній вищій школі стає створення умов для засвоєння особистістю нових способів діяльності і моделей мислення, що вимагає розвитку як критичного, так і творчого відношення до дійсності.

Для виявлення зазначених якостей фахівцем необхідно мати гнучкість мислення, здатність побачити нове в традиційній ситуації, прагнення до подолання шаблонів тощо, тобто володіти креативною компетентністю. Особливої значущості ця компетентність набуває в діяльності інженера. Інженерна діяльність вимагає ініціативи, самостійності, наполегливості, вміння досягати поставленої мети, долаючи труднощі, що виникають у процесі розв'язання конструктивно-технічних задач. Тому в умовах сьогодення метою підготовки інженера є фахівець, здатний до здійснення професійної діяльності відповідно до вимог сучасного суспільства, спрямований на ґрунтовне та креативне вирішення професійних завдань, який прагне до самовдосконалення і професійного зростання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що в контексті загальної проблеми творчості сутність і структура креативності обґрунтована в роботах Д. Богоявленської, М. Кагана, Б. Кедрова, В. Клименко, Є. Лузік, С. Максимової, О. Мороз, В. Роменець, В. Соловійова, М. Хайдеггера, В. Шинкарука та ін. Науковці розуміють креативність як специфічну здатність, обумовлену наявністю і поєднанням різних особистісних якостей (О. Матюшкін, Л. Митина, А. Смирнов); загальну здатність до перетворення колишнього досвіду (Б. Ломов, А. Карпов, Я. Пономарьов); інтегральну якість особистості, що об'єднує когнітивну і особистісну сфери (Д. Богоявленська, В. Дружинін, В. Шадриков); специфічну форму психічної активності, складне і багатовимірне явище, що має власну структуру (Т. Барішева, П. Торренс). Крім того, креативність ототожнюється з максимальним рівнем розвитку розумових (інтелектуальних) здібностей (О. Дьяченко, Ж. Піаже, О. Тихомиров, М. Холодна).

Особливості розвитку креативності в професійній підготовці фахівців розглядаються в працях Т. Андрущенко, Л. Ведерникової, М. Віленського, З. Заболотських, Н. Мілютіної, А. Морозова, Т. Стародубцевої, Л. Степанової тощо. В останній час з'явилися публікації, присвячені дослідженню шляхів формування креативної компетентності студентів у закладах вищої освіти. Так, праці Ю. Варлакової, І. Бекешевої, О. Нікітіна, А. Тутолміна, А. Нафієвої, І. Брякової, Л. Шкеріної присвячено формуванню креативної компетентності майбутніх вчителів різного профілю, у роботах А. Бабенко досліджується розвиток креативності в студентів математичних напрямків, А. Морозов, Л. Халілова вивчають формування креативності викладача вищої школи. В. Петровою досліджується розвиток креативної особистості в процесі навчання у вищому освітньому закладі тощо.

Аналіз наукової літератури дає змогу зробити висновок, що, незважаючи на досить активний інтерес дослідників до проблематики, пов'язаної з креативністю, дослідження шляхів формування креативної компетентності майбутніх інженерів у процесі їх навчання в закладах вищої освіти потребує більш детального розгляду.

Метою статті є дослідження шляхів формування в студентів технічних університетів креативної компетентності як необхідної складової частини майбутньої інженерної діяльності, що деталізується в таких завданнях: визначення педагогічних умов, що впливають на підготовку студентів технічних університетів до виявлення креативної компетентності; презентація методів і прийомів впровадження визначених чинників у навчальний процес вищого технічного закладу освіти.

Серед чинників, що сприяють прояву креативності в процесі діяльності, науковці визначають наявність творчої особистості, творчого процесу та творчого середовища (Л. Ведернікова, Р. Гільмутдінова, А. Морозов, Є. Райхман, Д. Чернілевський та ін.), мотивацію до творчої діяльності та свободу індивідуальності (Ю. Бистрова, Ю. Варлакова, Л. Ткаченко), ціннісні орієнтації особистості, організацію інформаційного потоку і цільової спрямованості всіх видів діяльності, починаючи з навчальної (Л. Єрмолаєва-Томіна, І. Осо-

бов, Т. Яковенко). Для розвитку креативності важливо в навчальному процесі подолати «об'єктну» позицію студента в ході професійної підготовки («мене повинні навчити», «мені підкажуть» і т. ін) і поставити його в позицію суб'єкта освітнього процесу, включаючи його у творчу, дослідницьку роботу [2, с. 49].

На нашу думку, основним шляхом формування креативної компетентності майбутнього інженера є орієнтація всього навчально-виховного процесу закладу вищої освіти на розвиток креативних здібностей студента. Із цих позицій оптимальними педагогічними умовами, що здатні ефективно впливати на підготовку студентів технічних університетів до виявлення креативної компетентності, є створення креативного освітнього середовища, що стимулює творчу діяльність студентів, та розвиток креативного потенціалу особистості шляхом включення студентів до різних форм навчальної й науково-дослідницької діяльності.

Розглянемо більш детально шляхи впровадження визначених педагогічних умов у навчальний процес вищого технічного закладу освіти.

Організуючи процес формування креативної компетентності студентів у технічному закладі вищої освіти, необхідно враховувати, що основною мотиваційною рисою креативної особистості є потреба індивіда в активному творчому створенні. Традиційна освітня система не завжди здатна розвинути креативний потенціал особистості, тому що її основою є принцип запам'ятовування інформації і накопичення фактів. Формування креативної компетентності можливо лише в спеціально організованому середовищі, необхідно ввести в процес навчання спеціальні завдання, що дозволяють розвивати творче мислення, креативність і використовувати в подальшому творчі здібності.

Ефективність формування креативної компетентності досягається в єдності і розвитку її основоположних компонентів: мотиваційно-аксіологічного, основою якого є особистісно значимі мотиви й ціннісні установки, позитивне ставлення до формування та розвитку творчих здібностей, потреби їхнього застосування на практиці, пізнавальна та професійна спрямованість, особиста установка на придбання і творчу реалізацію своїх знань, умінь, навичок, що також виражається в ціннісному відношенні до майбутньої професійної діяльності; когнітивного, який охоплює систему набутих знань, умінь, навичок креативної діяльності студента технічного університету, що є основою його майбутньої професійної діяльності; діяльнісно-конативного, що характеризується здатністю творчо підходити до вирішення проблемних завдань, застосовувати засвоєні прийоми і методи генерування, аналізу, синтезу та комбінування ідей, до перенесення досвіду, передбачення, подолання стереотипів, вирішення проблемних завдань, дозволяє визначити готовність до реалізації креативної діяльності; особистісно-рефлексивного, що охоплює сукупність особистісних якостей, відповідальність за результати креативної діяльності, застосування навичок самоконтролю, самоаналізу, прогнозування результатів своєї діяльності, саморозвиток особистості.

Процес формування креативної компетентності в кожного студента є індивідуальним. Вважається, що спочатку задатки креативності властиві кожній людині, але вплив середовища, в якому вона розвивається, навчається, виховується, наявність безлічі заборон, соціальні шаблони спричиняють блокування творчих здібностей. Тому необхідно надати кожному студенту позитивний поштовх для розвитку креативності, необхідно «звільнити» людину від психологічних «затискачів» [6, с. 78].

Основою реалізації запропонованих нами педагогічних умов стали прийоми, рекомендовані І. Лернером: спочатку давати доступні креативні завдання; просити повідомити по-новому добре відоме; виявляти цікавість до дій студентів; розкривати особистісну значимість досліджуваного і зробленого; заохочувати прояв почуття передбачення і очікування; не підкреслювати почуття провини після здійснення помилки; підвищувати значення відповіді, навіть помилкової, шукати в ній раціональне зерно [4, с. 11].

Розвивати креативне мислення – значить формувати й удосконалювати розумові операції: аналіз, синтез, порівняння та узагальнення, класифікацію, планування, абстрагування, і володіти такими характеристиками мислення, як критичність, глибина, гнучкість, широта, швидкість, варіативність, а також розвивати уяву і володіти знаннями різного змісту. Для студентів технічних спеціальностей, враховуючи їх майбутню інженерну діяльність, найбільшу актуальність набуває розвиток таких якостей, як гнучкість і швидкість мислення.

Поряд із підбором спеціальних завдань, що дозволяють розвивати швидкість, гнучкість, оригінальність і точність мислення, в процесі підготовки до виявлення креативної компетентності викладачі можуть застосувати низку перевірених загальних підходів до стимулювання і розвитку творчої активності, а саме: забезпечення сприятливої атмосфери; збагачення освітнього середовища різноманітними новими об'єктами; стимулювання пізнавальної активності студента; творчий характер взаємодії «викладач – студент», створення умов для наслідування творчої поведінки. Включення в процес навчання завдань, що мають творчу спрямованість, сприяє саморозкриттю студентів, відмові від усталених стереотипів у вирішенні не тільки завдань, передбачених навчальною програмою, але й у вирішенні проблем, пов'язаних із нестандартними професійно-орієнтованими ситуаціями.

Необхідним є також включення до методичного арсеналу викладача спеціальних креативних технологій – системи способів, що сприяє розвитку творчої активності як усвідомленого, цілеспрямованого, керованого і ефективного процесу розумової діяльності в усіх сферах життя людини в контексті оперативних, тактичних і стратегічних цілей, з імовірним прогнозом креативного продукту [3, с. 146]. Ці креативні технології можна об'єднати в декілька груп. До першої групи віднесено методи психологічної активізації творчого мислення, спрямовані на подолання психологічних бар'єрів. Наприклад, метод «мозкового штурму» – колективного пошуку нових ідей,

основною метою якого є зняття страху «сказати будь-що не те» за рахунок розділення в часі процесу генерації ідей і їх критики та наявності атмосфери загальної творчості, що емоційно «заряджає» всіх учасників. До другої групи входять методи систематизованого пошуку ідей, що дозволяють від хаотичного пошуку ідей перейти до системи структурованого пошуку (метод фокальних об'єктів, метод контрольних питань тощо). Третю групу складають методи керованого пошуку ідей і розвитку творчої уяви. У цю групу методів включено способи розвитку творчої уяви і подолання інерції мислення, розроблені в рамках ТРВЗ (Теорії рішення винахідницьких задач Г. Альтшуллера). Серед прийомів розвитку творчої уяви наведемо схему талановитого багатоекранного мислення, метод «маленьких чоловічків», метод «золота рибка», метод ідеалізації об'єктів. Усі ці прийоми відрізняються чіткою послідовністю розумових операцій, алгоритмів, дотримання яких забезпечує подолання стереотипного підходу, дозволяє подолати інерцію мислення і отримати нові ідеї логічним шляхом.

Наведемо приклад використання креативної технології з метою формування креативної компетентності на заняттях із дисципліни «Основи творчо-конструкторської діяльності» (тема «Інтелектуальна власність»). Завданням студентів було розробити логотип фірми чи підприємства. На лекційному занятті за допомогою проблемних методів викладу матеріалу студенти були ознайомлені з теоретичним матеріалом, відбулося обговорення проблеми, для вирішення якої потрібні отримані знання. Практичне застосування знань із метою вирішення поставленої задачі відбувалося на семінарському занятті, де студенти почали самостійну роботу над розробкою логотипу в якості суб'єктів діяльності і проявили вміння застосовувати нові знання на практиці. Зазначимо, що за результатами виконання завдання група студентів стала авторами офіційного логотипу кафедри технології полімерних композиційних матеріалів і покриттів НТУ «ХПІ». У процесі самостійної роботи над такого типу завданнями в студентів підвищується мотивація до творчої діяльності та навчання в цілому, розвивається оригінальність і швидкість мислення, а також засвоюються необхідні знання, тобто відзначається позитивна динаміка у формуванні всіх компонентів креативної компетентності (мотиваційно-аксіологічний, когнітивний, діяльнісно-конативний, особистісно-рефлексивний).

З метою усвідомлення студентами власної цінності, визначення професійних і особистісних мотивів нами був організований тренінг «Самопрезентація». Цей тренінг спрямований на усвідомлення студентами своєї креативності, виявлення сильних сторін особистості, формування мотивації до творчої діяльності і впевненості в творчих здібностях. Результатом тренінгу повинно було стати написання резюме, де були враховані всі індивідуальні особливості і таланти студента. Резюме – важлива частина самопізнання особистості, показник уявлень студента про самого себе. Такий тренінг, що проводився зі студентами I курсу, сприяв зняттю основних креативних бар'єрів, до яких відносяться емоційне напруження, відчуття невпевненості, а також формуванню позитивного ставлення до самопрезентації та навчання.

Актуалізацію творчого потенціалу майбутніх інженерів можливо здійснювати й у професійно-орієнтованій науково-дослідницькій діяльності у вигляді курсових проєктів, статей і доповідей на наукових конференціях, звітів з практики, дипломних робіт, що сприяє формуванню пізнавальної активності і виявленню професійної креативності.

Отже, здійснене дослідження проблеми підготовки студентів технічних університетів до виявлення креативної компетентності як необхідної складової частини майбутньої інженерної діяльності дозволяє зробити висновок, що в процесі професійної підготовки креативність є чинником, що забезпечує створення принципово нових інтелектуальних продуктів, вирішення нестандартних завдань, побудови оригінальних підходів до розуміння та інтерпретації знань, використання фахових знань у нестандартних ситуаціях, стимулює саморозвиток студента, є вагомим умовою формування творчої особистості та становлення професіоналізму майбутнього інженера.

Включення студентів у діяльність, спрямовану на вищення професійних завдань, проблемний характер освітнього процесу, використання в навчальному процесі креативних технологій сприяють особистісному розвитку студента, націлюють його на сприйняття нового, викликають бажання проявити ініціативу, налаштовують на самостійний розвиток креативності.

Використана література:

1. Беженар А. А. Развитие креативности как способ формирования компетентной личности в общей средней та профессиональной освете / А. А. Беженар, Г. А. Янківська // Народна освіта. – 2017. – Вип. 1. – С. 62.
2. Ведерникова Л. В. Формирование ценностных установок студента на творческую самореализацию / Л. В. Ведерникова // Педагогика. – 2003. – № 8. – С. 47–53.
3. Кохановская Д. Р. Развитие креативности студентов университета при изучении дисциплины «Информационные технологии» / Д. Р. Кохановская // Вестник Оренбургского государственного университета. – 2013. – № 2(151). – С. 140.
4. Лернер И. Я. Развивающее обучение с дидактических позиций / И. Я. Лернер // Педагогика. – 1999. – № 2. – С. 7–11.
5. Селевко Г. К. Компетентности и их классификация / Г. К. Селевко // Народное образование. – 2004. – № 4. – С. 138–145.
6. Epstein R. Generativity theory and creativity / R. Epstein // M.A. Runco & R.S. Albert (Eds.), Theories of creativity; rev. edition. – Cresskill, NJ: Hampton Press, 2005. – 264 p.

References:

1. Bezhenar A. A. Rozvytok kreatyvnosti yak sposib formuvannia kompetentnoi osobystosti v zahal'nii serednii ta profesiinii osviti / A. A. Bezhenar, H.A. Yankivska // Narodna osvita. – 2017. – Vyp. 1. – S. 62–67.
2. Vedernykova L. V. Formyrovanye tsennostnykh ustanovok studenta na tvorcheskuiu samorealizatsiyu / L. V. Vedernykova // Pedahohyka. – 2003. – № 8. – S. 47–53.

3. Kokhanovskaia D. R. "Razvytye kreatyvnyty studentov unyversyteta pry yzuchenyy dystsyplyni «Ynformatsyonnye tekhnolohyy» / D. R. Kokhanovskaia // Vestnyk Orenburhskoho hosudarstvennoho unyversyteta. – 2013. – №. 2 (151). – S. 140–146.
4. Lerner Y. Ya. Razvyvaiushchee obuchenye s dydaktycheskykh pozytysi / Y. Ia. Lerner // Pedahohyka. – 1999. – № 2. – S. 7.
5. Selevko H. K. Kompetentnyty y ykh klassyfykatsiya / H. K. Selevko // Narodnoe obrazovanye. – 2004. – № 4. – S. 138–145.
6. Epstein R. Generativity theory and creativity / R. Epstein // M.A. Runco & R.S. Albert (Eds.), Theories of creativity; rev. edition. – Cresskill, NJ: Hampton Press, 2005. – 264 p.

Димитрова-Бурлаєнко С. Д. Пути подготовки студентов технического университета к проявлению креативной компетентности как необходимой составляющей будущей инженерной деятельности

В статье анализируется процесс формирования креативной компетентности студентов технических специальностей. Рассматриваются позиции современных ученых по определению факторов, способствующих проявлению креативности в процессе деятельности. Определяются педагогические условия, влияющие на подготовку студентов технических университетов к проявлению креативной компетентности, а именно: создание креативной образовательной среды, стимулирующей творческую деятельность студентов; развитие креативного потенциала личности путем включения студентов в различные формы учебной, научно-исследовательской деятельности. Предлагаются методы и приемы внедрения определенных педагогических условий в учебный процесс высшего технического учебного заведения. Приводятся примеры образовательных технологий, направленных на формирование креативной компетентности будущих инженеров

Ключевые слова: креативность, креативная компетентность, студенты технических специальностей, инженерная деятельность, подготовка к выявлению креативной компетентности.

Dimitrova-Burlaayenko S. D. Ways of technical university students training for the demonstration of creative competence as necessary component of future engineering activity

The article analyzes the process of creative competence formation for the students of technical specialties. Positions of the modern scholars on determining factors contributing to the manifestation of creativity in the process of activity are considered. The pedagogical conditions influencing the preparation of students of technical universities for the identification of creative competence are determined, namely: creation of a creative educational environment stimulating creative activity of students; development of the creative potential of the personality by inclusion of students to various forms of educational and research activities. Methods and techniques of certain pedagogical conditions introduction in the educational process of the higher technical educational institution are offered. Examples of tasks directed to formation of the creative competence of future engineers are given.

Key words: creativity, creative competence, students of technical specialties, engineering activity, preparation for identification of creative competence.

УДК 378

Жигжитова Л. М.

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНОГО ПРОГРАМУВАННЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ

Стаття присвячена дослідженню нейролінгвістичного програмування, як альтернативному підходу до вивчення іноземних мов. Нейролінгвістичне програмування дозволяє відкрити нові можливості для формування комунікативної компетенції студентів та ґрунтується на гуманістичних засадах педагогічної діяльності викладача, в центрі якої стоїть студент як особистість; пропонується принцип моделювання як найефективніший засіб корегування поведінки, позбавлення страху та досягнення успіху в різних життєвих ситуаціях; формується система особистісних переконань викладача у взаємовідносинах зі студентами, окреслюється спосіб організації навчального процесу та пропонуються альтернативні шляхи конструктивного розв'язання конфліктних ситуацій під час навчальної діяльності; демонструється застосування принципу нейролінгвістичного програмування під час вивчення різних аспектів іноземної мови, зокрема граматичного матеріалу.

Ключові слова: нейролінгвістичне програмування, моделювання, засіб, взаєморозуміння, спілкування, навчальний процес, метод, підхід.

Входження України в Європейське співтовариство, а також розширенням ділових контактів з іноземними партнерами зумовлює необхідність у підготовці багатопрофільних фахівців зі знанням іноземних мов, здатних до генерації та впровадження нових ідей та створення позитивного ставлення до нашої країни на міжнародній арені. Тому питання підвищення ефективності професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів набувають особливої актуальності в сучасних умовах. На допомогу приходять нові методи і підходи, розроблені передовими педагогами і лінгвістами, спрямовані на досягнення основної мети навчання—практичне володіння іноземною мовою. Одним із таких підходів є нейролінгвістичне програмування, технологія, яка дозволяє швидко вивчити мову і розкрити приховані резервні можливості людини.